

KELEIVIS

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pla-
ty Amerikoje, Europoje... \$4.00
KELEIVIS
686 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
686 Broadway, So. Boston 27, Mass.

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 22 "Keleivis" Telefonas AN8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GEGUZES (MAY) 30, 1956

Atakiro Numeris
Kaina 10 Centų

51-JEJI METAI

Plieno Unija Pradedo Derybas Del Naujos Sutarties

Sutartis Baigiasi Birželio 30 d.; Plieno Gamyba Eina Gerai, Kas Mėnuo Gaminama Virš 10,000,000 Tonų; Šiais Metais Plieno Pramonė Turėjo Milžiniškus Pelnus; Unija Tikisi Daug Laimėti.

Sios savaitės pradžioje prasidėjo derybos tarp plieno darbininkų unijos ir plieno kompanijų dėl darbo sutarties atnaujinimo. Sutartis baigiasi birželio 30 dieną ir iki to laiko turi būti pasirašyta naujo sutarties. Derybų pradžioje unija įteikė darbdaviams savo bendrus reikalavimus, kurių svarbiausieji yra šie: Esminiai pakelti uždarbį valandai; mokėti premijas už darbą savaitgaliais; mokėti papildomas bedarbių pašalpas darbininkams netekus darbo; pagerinti darbininkų draudimą ir įvesti pramonėje "unijinę šapą", kad visi pramonėje dirbantieji priklausytų unijai.

Dėl tų reikalavimų pradedo derybos ir tik deryboms einant paaiškės, ką unija skaito "esminiu uždarbio pakėlimu" ir kiek darbdaviai sutiks tą reikalavimą patenkinti. Taip pat nemažai ginčų sukels ir papildomų pašalpų mokėjimas bedarbiams plieno pramonėje. Tas reikalavimas jau prieš metus laiko yra priimtas įvairiose pramonės šakose ir buvo ne visai tiksliai vadinamas "garantuotu metiniu uždarbiu". Plieno darbininkų unija tokią sutartį turi jau pasirašiusi su skardinių (kenų) fabrikanais. Atrodo, kad ir visa plieno pramonė tą reikalavimą priims.

Plieno pramonė šiais metais dirba su dideliais pelnais. Per pirmus 3 šiuo metų mėnesius plieno kompanijos turėjo 312 milijonų dolerių pelno arba visą 100 milijonų dolerių daugiau negu pernai metais per tą patį laiką. Plieno gamyba šiais metais visus mėnesius viršijo 10,000,000 tonų per mėnesį.

Plieno derybos įdomiausia visą kraštą, nes jeigu plieno dirbtuvės, po derybų su darbininkais, nutartų vėl kelti plieno kainą, tai visas ūkis būtų pastumėtas infliacijos keliu.

PRANCŪZAI KRATĖ ALŽYRO ARABMIESTĮ

Alžyro mieste prancūzai perėitą sekmadienį padarė didžiulę krata arabių gyvenamojo miesto dalyje.

Apie 6,000 policijos ir kariuomenės apstojo arabmiestį iš visų pusių ir paskui policija pradėjo kratyti visus namus iš eilės.

Krat užstėję gana ilgą laiką, o po kratos policija sulaukė kelis šimtus įtariamųjų asmenų, kurie bus toliau tardomi.

Senatorius A. Wiley Negavo Pritarimo

Wisconsin valstijos republikonų partijos konvencija nutarė neberemti senatoriaus A. Wiley kandidatūros į senatą ir jo vieton siūlo išrinkti į senatą kongresmoną G. R. Davis.

Sen. A. Wiley 83-čiame kongrese buvo senato užsienių reikalų komisijos pirmininku ir glaudžiai bendradarbiavo su gen. Eisenhowerio administracija. Dešimtiesiems republikonams nepatinka dėl savo "internacionalizmo", todėl jie norėtų pasiūlyti į senatą kitą asmenį. Wisconsin jaunėsnis senatorius J. McCarthy irgi yra prieš senatorių Wiley.

Sen. Wiley žada tęsti kovą prieš savo partijos daugumą ir tikisi, kad rugsėjo 11 d. nominaciniuose balsavimuose jis vėl bus paskirtas partijos kandidatu į senatą.

Vėl Kels Alžyro Klausimą J. Tautose

Arabų valstybės, kartu su kai kuriomis Azijos valstybėmis, ruošiasi iš naujo kelti Alžyro klausimą Jungtinių Tautų organizacijoje. Arabų valstybės pačios kursto ir remia Alžyro neramumus, o, pasiremdamos tais neramumais, siūlo aptarti "Alžyro klausimą" JT seime ir pasiūlyti savo sprendimą.

Tuo tarpu Alžyre teroristai didina savo veiklą. Pereitą šeštadienį jie nužudė 13 civilių prancūzų, dirbusių prie kelio tiesimo. Nužudytųjų tarpe buvo viena moteris. Pereitos savaitės pradžioje teroristai užklupo prancūzų kariuomenės būrį ir virš 20 iškerdė. Prancūzai iš savo pusės skelbia sunaikinę keliasdešimt teroristų.

ITALIJA RINKO SAVO SAVIVALDYBES

Visoj Italijoje perėitą sekmadienį vyko vietos savivaldybių rinkimai. Rinkimuose dalyvavo didelis balsuotojų nuosimtis, bet galutinė balsavimo rezultatai paaiškės tik po poros dienų.

Rinkiminė kova buvo labai griežta, partijos nesigailėjo triūso ir lėšų, kad patrauktų balsuotojus į savo pusę. Daugiausiai varžėsi komunistai ir krikščionys demokratai.

Rusijos Aviacija Greit Bus Stipresnė

Amerikos karo aviacijos vienas vadai, generolas LeMay, liudijo senato komisijoje apie Amerikos ir Rusijos karo pajėgų stiprumą ir sakė, kad 1959 metais rusai turės kone dvigubai daugiau sunkiųjų bombierių ir galės staigiu puolimu išdaužyti Ameriką, jei ji nepakeis savo planų ir nepadidins savo karo aviacijos pajėgumo.

Pavojus yra, kad rusai, kaip tik jie pasijus stipresni, nelauks kol Amerika sustiprins savo karo aviaciją, bet staigiu puolimu bandys Ameriką nugalėti.

Generolas LeMay sako, kad Amerika turi apie 30 didelių oro bazių. Jei rusai bus dvigubai stipresni savo bombierių skaičiumi, jie galės iš pasalų visas tas bazes pulsti ir išdaužyti ir Amerika gali būti priversta pasiduoti.

Ispanijos Diktatoriai Užsmaugė Streikus

Darbininkų bruzdėjimas Ispanijoje šiuo tarpu numalšintas. Visur, kur tik darbininkai bandė streikais iškovoti žmoniškesnius uždarbius, diktatūros policija streikus numalšino, daug darbininkų, ypač įtariamų streikams vadovavus, areštuota ir nubausta. Visoje šiaurinėje Ispanijoje ir Katalonijoje viešpatauja ramumas ir tvarka.

Bet policijos smurtas ir skurdas pralaimėtų streikų pasąkoje paliko darbininkuose daug neapykantos diktatūros režimui ir pirmos progos diktatūrą pajuos prieš ją susirinkusią neapykantą.

Panašiai Ispanijos diktatūra nuslopino ir studentų bruzdėjimą prieš režimą. Bet ir mokslo jaunuomenės eilėse režimo smurtas paliko neapykantos ir dar didesnio noro nusikratyti nekenciamo režimo.

CECHŲ STUDENTAI REIKALAUJA LAISVIŲ

Cechoslovakijos sostinėje Prahoje neseniai studentai demonstravo gatvėse ir nešė visokius prieš valdžią nukreiptus plakatus. Valdžia už ta studentų nepersiekiojo, bent užsienių spaudoje neprašė apie areštus.

Po demonstracijos studentai įteikė valdžiai savo rašytus reikalavimus ir tarp kitų reikalavimų sako, kad mokykloms ir spaudai būtų duodama daugiau laisvės.

Valdiškoji spaudoje apie studentų reikalavimus nemažai rašė, bet apie tai, kad studentai reikalauja daugiau laisvės neužsimina nė vienu žodžiu.

PATVIRTINA, KAD NIEKO NESUTARĖ

Prancūzijos ministeris pirmininkas Guy Mollet lankėsi Miskvoje ir tarėsi įvairiais reikalais, bet susitarti nepavyko. Paveiksle matome Sovietų ministerių pirmininką Bulganiną pasirašant bendrą pranešimą.

Egiptas Pripažino Iškelia Vokiečių Kinų Komunistus Propagandą 1940 m.

Egipto diktatorius Nasser perėitą savaitę paskelbė, kad Egiptas pripažįsta Kinijos komunistinę vyriausybę ir pasikeičia su ja diplomatiniais atstovybėmis. Egiptas žada siusti į Kiniją karišką misiją, kurios tikslas bus išginkluoti užpirkimas.

Egiptas dabar giriasi, kad susidraugavus su Kinija arabų kraštai turės tiek ginklų, kiek tik jie norės. Jei streikams vadovavus, areštuota ir nubausta. Visoje šiaurinėje Ispanijoje ir Katalonijoje viešpatauja ramumas ir tvarka.

Egipto diktatorius viešai giriasi, kad jis labai sumaniai apstatė Vakarų valstybes savo susidraugavimu su Kinijos bolševikais.

Amerikos Bazės Maroke Pavojuje

Amerika turi šiaurinėje Afrikoje, Maroke, keturias oro ir karo laivų bazes, kurių pastatymas kainavo daugiau kaip 400 milijonų dolerių. Leidimą bazes statyti Amerika gavo iš Prancūzijos, kuri Maroką valdė, bet dabar Marokas gauna nepriklausomybę ir prancūzų leidimas nebeturį reikšmės. Marokiečiai patys pradeda savo kraštą tvarkyti.

Maroko naujoji vyriausybė, kuri dar tik pradeda kraštą tvarkyti ir nesuspėja atlikti visų tvarkymosi darbų, sako, kad Amerika turėtų dėl bazių kalbėtis su naujais Maroko šeimininkais. Tokios derybos dar nepradėtos. Aišku, kad Maroko už leidimą bazes laimėti norės gauti ribų atpildą, o jeigu nebūtų prieita susitarimo, tai marokiečiai gali bazes panaikinti.

Valstybės departamentas paskelbė dokumentus apie vokiečių "taikos" propagandą Amerikoje 1940 metais. Vokiečiai tada rėmė čia izoliacininkus kraštutiniame republikonų partijos sparne ir nesigailėjo pinigų propagandai "už taiką".

Vokiečių ambasados pranešimai Berlynui pasakoja apie vokiečių propagandos pasisekimus ir nurodo, kokiams reikalams yra reikalingi pinigai. Paskelbti dokumentai ir dabar sukėlė nemažai dėmesio, nors praėjo jau 15 metų ir karas daug ką nustumė į tolimą praeitį.

Buvęs kongresmonas Hamilton Fish savo laiku žinomas izoliacininkas, kuriam hitlerininkai sakosi padėję varyti "taikos" propagandą, ir dabar sako, jog vokiečiai buvę kvaili ir per mažai pinigų savo propagandai čia leido. Kartu H. Fish sakosi pats negavęs nė cento iš vokiečių.

Slaptieji dokumentai rodo, kad hitlerininkai bandė įvairiausiais būdais paveikti Amerikos viešąją nuomonę ir izoliacininkuose matė savo geriausius sąjungininkus.

KIPRO SALOS TURKAI PEŠASI SU GRAIKAIS

Kipro saloje paskutiniu laiku graikų kovos prieš anglišką išsigimę ir graikų pešynes su tos salos gyventojais turkais. Saloje yra apie 400,000 graikų ir 100,000 turkų. Graikai kelis kartus užpuolė turkus, turkai pradėjo keršyti ir dabar saloje eina tikras turkų ir graikų karas. Anglai tik drausdami vakarais žmonėms apkeisti savo butus šiaip taip sulauko tas dvi tautines grupes nuo kruvinių skerdynių.

Amerikos Aukšti Karo Vadai Lankysis Rusijoje

Rusai Pakvietė Karo Aviacijos Du ar Tris Vadus Atvykti į Maskvą Pažiūrėti Rusų Karo Lėktuvų; Amerika Norinti Siųsti Jungtinių Štabų Viršininkus; Paskui Čia Būtų Laukiamas Maršalas Zukov.

Ar Generolai Gali Buti 'Vovergalviai'?

Buvęs prezidentas Trumanas perėitą savaitę lankė Salerno pajūrį Italijoje, kur Aliantai karo metu buvo iškėlę savo kariuomenę ir turėjo nemažai nuostolių. Ta proga Trumanas pasakė, kad iškelimas kariuomenės Salerno pajūryje buvo visai nereikalingas ir tą žygi sumanė kokie tai "vovergalviai generolai".

Vėliau Trumanas užginčijo tuos žodžius, nes jie sukėlė nemažą audrą tarp įvairių Amerikos ir Anglijos generolų. Bet žodžiai nuskambėjo ir jų nebesurankios.

Spaudos atstovai bandė teirautis Baltajame Name apie vovergalvius generolius, bet prezidento spaudos sekretorius pasiuntė juos pasikalbėti su voveraitėmis, kurios bėgioja apie Baltąjį Namą.

Prezidentas pasikalbėjęs su spaudos atstovais perėitą savaitę sakė, kad ne jis planavo Salerno operaciją, bet, esą bendrai imant, kovos Italijoje žymiai nusilpnino vokiečius ir todėl nebuvo bereikalingos kovos.

Klausimas apie "vovergalvius generolus" kol kas lieka neišspręstas.

Tito Jau Keliauja Aplankyti Maskvą

Jugoslavijos diktatorius Tito ir jo artimas bendradarbis Kardelj užsienių reikalų ministeris, birželio 2 d. atvyksta į Maskvą atnaujinti pažintis su Rusijos bolševikų vadais ir toliau tęsti santykių gerinimą tarp Jugoslavijos ir Rusijos.

Rusijos komunistų vadai iš Tito lankymosi laukia ne tik santykių tarp dviejų valstybių pagerinimo, bet ir atnaujinimo santykių tarp Sovietų Sąjungos ir Jugoslavijos komunistų partijų, kurie buvo nutrūkę nuo to laiko, kada Stalinas išvarė Jugoslaviją iš "kominformo" ir paskelbė Tito fašistiniu šuniu, banditu ir kapitalistų agentu.

Tito jau gavo ar gauna iš Rusijos ir kitų komunistinių kraštų ekonominės pagalbos ir paskolų apie 300,000,000 dolerių. Kartu jis gauna pagalbą ir iš Vakarų valstybių, ypač iš Amerikos...

Perėitą savaitę rusai pakvietė Amerikos karo aviacijos viršininką, generolą Twining su dviem trim aukštais karo vadais atvykti pasižiūrėti rusų kariškų lėktuvų parado birželio 24 d. Tą dieną rusai mini aviacijos dieną ir nori parodyti amerikiečiams, kokių modernių karo lėktuvų jie turi.

Pradžioje rusų pakvietimas buvo laikomas paslaptyste, bet vėliau spaudo pasigavo tą pakvietimą ir pradėjo vyriausybės teirautis ir spėlioti, ar Amerikos karo aviacijos vadai priims tą pakvietimą. Kartu pradėta spėlioti, kad visi Amerikos Jungtinių štabų viršininkai vyksią į Rusiją ne tik pasižiūrėti rusų karo aviacijos, bet ir pasitarti su rusais nusiginklavimo ir panašiais klausimais. Vėliau, žinoma, rusų karo vadai atvyktų čionai su maršalu Zukovu priešakyje ir taip užsimegtų derybos tap dvejų didžiųjų dėl įvairių pasaulio klausimų sprendimo. Kai kas jau spėlioja, kad ir Bulganinas su Chruščiovu aplankys Ameriką, o senatorius W. Knowland sako, kad jie gal bus pakviesti į Baltąjį Namą "gulėti Linkolno lovoje".

Kol kas dar nėra galutinai paaiškėję, kas iš karo vadų važiuos į Rusiją ir su kokia misija, bet nėra abejonės, kad Amerikos vyriausybė prielankiai žiūri į tokią kelionę.

Republikonų eilėse toks staigus pasisukimas užsienių politikoje ir "dvejų didžiųjų" derybas, kelia nemažai nepasitenkinimo, juo labiau tarpe tų, kurie mėgdavo griežtai pasisakyti prieš bolševizmą.

SIŪLO DISKUTUOTI UŽSIENIŲ POLITIKĄ

Valstybės sekretorius J. Foster Dulles sako, kad jis bus labai patenkintas, jei šių metų rinkimų kampanijoje užsienių politikos klausimai bus išsamiai ir rimtai svarstomi. Valstybės sekretorius dar aiškino, kad jo kelionės į užsienius yra labai praktiškas būdas įvairius klausimus spręsti. Jei atsidėti ant susirašinėjimų, tai kai kuriems klausimams išaiškinti reikėtų mėnesių, o nuvažiavus į vietą tokius klausimus dažnai galima per kelias minutes išaiškinti.

MOTERŲ SKYRIUS

Vedybų papročiai

Kiekviename krašte ve- puošalą — plaukus. Dabar dybos yra iškilminga cere- to papročio Europoje retai monija, perpinta visokiom kas laikosi, gal todėl, kad taisyklėm ir papročiais. Tos taisyklės nėra žmonių išgal- vatos šiaip sau, dėl įvairu- mo. Jos užsilikusios iš labai senų laikų, kada jas dikta- vo gyvenimo sąlygos. Lai- kui bėgant, keičiantis sąly- goms, keičiantis pačioms vedybų formoms, tos tai- syklės ir papročiai išsilai- kė kaip simboliai. Žmonės jų laikosi, bet dažnai nežino, kaip tie simboliai reiskia ar reiskė praeityje, arba pri- duoda seniems simboliams naują reikšmę.

Moderniškos iškilmingos vedybos neįsivaizduojamos be nuotakos balto rūbo ir šydo, be gėlių barstymo be orančių, mirtų arba rūtų, be pajuonių ir pamergėjų, be žiedų sukeltimo. Visi šitie ceremoniški papročiai atėjo iš "modernias vedybas" iš la- bai senų laikų, ir kiekvie- nas jų turi savo reikšmę, apie kurią verta pakalbėti.

Nuotakos šydas. Kuri mergina galvotų švesti iš- kilmingas vedybas be šydo? Juk tai gražiausias papuo- šalas vestuvinio apdaro! Bet šydas turi daug svar- besnę reikšmę, negu pa- puošti jauniosios galvą. Šy- das (veil) yra simbolis pa- sidavimo autoritetui. Mer- gina, atlikdama vedybų ce- remoniją su uždegtu vei- du ir galva, tuo pačiu pa- reiskia pasiduodanti vyro autoritetui. Kai kas aiškina, kad šydas atsirado iš tų lai- kų, kada žmonos buvo va- giamos. Pirmoji vedybų forma buvo vagystė. Gimi- nė, neturėdama užtektinai savo moterų, užpildavo ki- tų giminių ir pasigrobdavo moteris jėga. Aišku, pagr- bė, kad moterys nešauktų, apsupdavo jų veidą ir gal- vą drobule. Iš to atsirado paprotys eiti nuotakai į ve- dybas su šydu.

Plaukų kirpimas, kuris ypač buvo išgalėjęs Euro- poje, taip pat yra ženklas pasidavimo vyro autorite- tui. Kartu šis paprotys sa- ko, kad ištekęs moteris turi stengtis patraukti ki- tų vyrų ir todėl jai reikia nukirpti didžiausią jos pa- plaukus, kuriuos Senovės Egipte buvo vedybų formos, tos tai- syklės ir papročiai išsilai- kė kaip simboliai. Žmonės jų laikosi, bet dažnai nežino, kaip tie simboliai reiskia ar reiskė praeityje, arba pri- duoda seniems simboliams naują reikšmę.

Moderniškos iškilmingos vedybos neįsivaizduojamos be nuotakos balto rūbo ir šydo, be gėlių barstymo be orančių, mirtų arba rūtų, be pajuonių ir pamergėjų, be žiedų sukeltimo. Visi šitie ceremoniški papročiai atėjo iš "modernias vedybas" iš la- bai senų laikų, ir kiekvie- nas jų turi savo reikšmę, apie kurią verta pakalbėti.

Muvių žvaigždė Jeanne Crain Los Angeles teisme iš- kėlė ištukas bylą savo vyrui Paul Brinkman'ui (kai- rė). Žmona sako, kad vyras ją mušdavo, niekinęs jos motiną ir bendrai elgijis neleistinai.

ceremoniją, pamergės sten- giasi laikyti jaunikių ir jau- nąją atskirai.

Nuotakos atidavimas. Pa- prastai nuotaką prie alto- prastai, nuotaką prie alto- riaus veda tėvas, ir jis "ati- duoda nuotaką jaunikiui". Šitas paprotys yra užsilikęs iš tų laikų, kada žmonos buvo perkamos. Žmonių grobimas, kaip vedybų forma, gyvavo palyginus trumpai. Mat, grobimas dažnai išvirsdavo į giminių karą, kuriame abi giminės viena kitą išskersdavo. Lai- kui bėgant, vyras, pagrobęs žmoną, kad išvengtų jos gi- minių persekiojimo ir muš- tynių, stengdavosi papirkti žmonos gimines ir siūlyda- vo visokias vertybes. Ilgai- niui vyras, užuot grobęs moterį, kreipdavosi į jos tė- vus ir gimines siūlydamas savo kainą. Pamažu pirk- mas pakeitė grobimą, kaip daug paprastesnis ir pato- gesnis būdas žmonai įsigyti. Tėvas ar šeimos galva, susi- taręs su jaunikiu dėl kai- nos, atvedavo dukterį ir perduodavo ją vyrui. Iš to užsiliko paprotys "to give the bride away".

Nuotakos gėlės. Siltuose kraštuose nuotakos gėlės yra orančiai, gi šaltuose, kur orančių nėra, daugiau- sia vartoja mirtas. Orančio žiedas yra simbolis vaisin- gumo. Medis, kuris gražiai žydi ir neša vaisių visais metų laikais, yra simbolis vaisingų vedybų. Reikia at- siminti, kad meilė ir jaus- mai tik vėlesniaisiais lai- kais pradėjo įgauti reikš- mės vedybų sudaryme. Iš pat pradžių vedybos reikė lytinę sąjungą, atliekamą tam, kad užtikrinus partne- rį lytinio instinkto patenk- nimui ir susilaukus prieaug- liaus. Svarbiausia buvo, kad moteris būtų vaisinga, todėl orančius, kaip me- dis, nešantis vasių visais metų laikais, pasidarė sim- bolis vaisingumo ir tuo pa- čiu nuotakos gėlė.

Senovės graikai ir romė- nai puošdavo nuotaką mir- tų šakelėm. Kadangi mirta yra amžinai žaliuojantis au- galas, tai jis pasidarė sim- bolis nevystančios amžinos meilės ir pareigos. Apie kitus vedybų papro- čius pakalbėsime kitą kartą.

LE.

NELEISK VYRUI PERANKSTI MIRTĮ!

Amerikoje moterų našlių skaičius gerokai viršija vy- rų našlių skaičių. Tai rodo, kad ištekęsios moterys, kurios nenori likti našlėm, turi geriau pridaboti vyrus, nes jų gyvenimo laikas trumpesnis už moterų. Ap- draudos Institutas Romoje viename savo susirinkime davė moterims štai kokius patarimus, kaip prailginti vyrų gyvenimą:

1. Dabok, kad vyras nebū- tų nutukęs. Kai tik jo svo- ris pradeda didėti, pakeisk jo dietą.
2. Būk tikra, kad jis gautų pakankamai poilsio ir mie- go.
3. Žiūrėk, kad jis naudotų- si savo laisvalaikiais ir juos išnaudotų gaivinančiam po- ilsui.
4. Nesigailėk meilės ir at- jautimo. Padaryk namus malonius. Vyrui mūsų am- žiuje turi varžytis vienas su kitu, norėdami išlaikyti darbą, turėti geras pajamas ir panašiai grumtis dėl duo-

INDONEZIJOS VADAS MELDZIASI

Indonezijos prezidentas Sukarno, būdamas Washingto- ne, aplankė ir islamo (magometonų) bažnyčią. Viršu- je matome jį su palydovais besimeldžiant toje bažnyčioje. Apačioje Sukarno 12 metų sūnus Washingtono priemie- styje pasilinksminimo sode vairuoja žaidimo automobi- liuką ir daro tą labai rimtai, kaip lenktynėse.

Mūsų knygnešiai nešė kny- gas per rubežių nebijodami Si- bירו, mūsų kaimo žmones jas pirkto ir skaitė, nors už tai caro valdžia persekiojo, o šiandien daugelis mūsų, prisipirkę auto- motilių, namų, šaldytuvų, tele- vizijų ir apsirūpinę kitais pato- gumais, manome, kad galime gyventi ir be knygų ir be lai- raščių.

Laikraštis — tai ugnis, ku- ria sudeginsime rusus Lietuvos žemėj. Jurgis Diebinis.

AMŽIŲ KALNELIS

Štai mažas sklypelis, kurs puola akysna kalnelio gražas, praevio žmogaus. Jis širdį sujaušin, sudrebina jausmus,— tai amžių kalnelis, kurs migdo skausmus. Kalnelis smilingas, apsuptas gėlių. Palocius ramybės,— taip liūdna, tyku. Čia žmonės nutylė, be jausmo šalti... Turtingi ir vargšai, pikti ir geri...

Akis vos suskaito kalnelių šimtus; mums taipgi netrukus vietelė ten bus. M. Kučinskienė

Prisiminimui Juozo Ku- činsko, mirusio 1955 me- tais rudenį.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio pro- ga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, la- bai gera! Kad visos dukre- lės būtų tokios geros ir sa- vos mamytėms užrašytu 'Ke- leivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu- je, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — čiu, dukrelė, ačiu..."

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? UŽ 4 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų ma- mytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis
 634 E. Broadway. So. Boston 27, Mass.

J. GRUŠAS

SUNKI RANKA

Vyrai pradėjo minkyti kojomis sniegą ir tyliai, bet nuoširdžiai keiktis. Jie piktai daužė kumštėmis sau šonus ir kaskart darėsi nekantresni. Kilo mažas triukšmas. Emė niurzgėti šunpalaikis ir įsitikinęs savo pastabumu, pra- dėjo garsiai loti.

Visa strategija pavirto į nieką. Januška priklampojo prie savo kaimyno. —Šalam kaip durniai... Še tau! —Kas daryti? —Kas daryti... Suimkim tą bobą, įpilsim į kailį, ir pasakys, kur vyras.

Jis pats nustebto pasakęs tokią puikią mintį. Dideli dalykai netyčia pasidaro. Kodėl jiems ta puiki idėja neatėjo į galvą? Juk tai nuostabu! Jie gali bobšę nusi- varyti į kaimą ir surengti tokią pirtelę!... Jau tik pa- manius kraujas pradeda virti. Visi keturi vyrai buvo su- žavėti. Dabar jie nebejautė šalčio. Jie pasidarė gyvesni, emė rėkauti. Susikaupusi dvasios energija pajuto galė- sianti išsilieti. Tik vienas sumanymas, vieno mintis at- skleidė prieš juos platų horizontą ir vėl atgaivino bevir- stančius beprasmiškus jų žygius. Jie dabar visiškai ne- galvojo, ar pavyks tokiu būdu sužinoti, kur slepiasi tikrasis vagis, ar ne: jie tik džiaugėsi būsimąjo keršto malonumu. To šiuo momentu jiems pakako.

Triukšmingai priėjo prie trobelės, dar triukšmin- giau, net keli iš karto, emė baladotis į duris. —Leisk! —Ar negirdi tu, vagies šmote! Trobelėje ilgai kažkas braškėjo, čiuzėjo. Išiziebė šviesa, ir emė grįždėti priemenės durys.

Visiškai čia pat už durų pasigirdo silpnas, drebantis moteriškas balsas. —Kas ten? —Milicija! Leisk dar neklausinėjus, tuoj durys eis velniop! Subarškėjo traukiamas medinis durų skląstis, sma- giai prasiverė iš lauko stumiamos durys, ir keturi au- galoti vyrai suvirto į priemenę. Nudryžiusi apsiaustėliu susisupusi žema moterėlė atbula traukėsi į pirkį. Išba- lęs, išgascio iškreiptas veidas žiūrėjo į nelauktus sve- čius. Stiklo akys buvo pilnos nustebimo ir baimės. —Renkis! —Greičiau! —Eisim į sodžių! —Įkliuvali, poniai!

Dabar jie nesiteiravo, kur jos vyras. Atsibaldėliai iš karto užpuolė ją, kaip pačią kaltininkę. Tatai jie pa- darė ne tiek dėl įsitikinimo, kad vyro dabar negalima rasti, kiek dėl pasiryžimo tuojau patenkinti keršto jau- smus. Reikia gi ką nors išperti—juk tiek ilgai rengtasi ir vargta, šalta ir keiktasi.

Moteriškė emė dairytis. Ji jau pradėjo susivokti, kas čia vyksta, bet vis dar tylėjo ir nesiryžo veikti. —Ar laukti dar reikės?!... —Gal nesupratai?... Vyrai nemanė derėtis ir buvo kieti, kaip geležis. Jie buvo pasiryžę tik tiek laukti, kiek jiems buvo įdomu ieskoti vagystės pėdsakų.

Moteriškė emė raustis po skudurus. Atbudo du vai- kai (septynerių ir devynerių metų), ir mažasis pradėjo verkti. Išgirdusi vaiko verksmą, moteris pasidarė budri ir nervinga. Ji sukosi, kaip šunų užpulta katė. Emė tei- sintis neturinti kuo ausiauti, kuo apsilvilti, klausinėjo, kam ją nori sumti, įtikinėjo nieko nežinanti, pagaliau pradėjo verkti. Bet vyrai buvo nepermaldaujami. O vai- kai, pamatę motiną verkiant, visiškai gerkles paleido. Scena pasidarė graudi. Tačiau rimti vyrai į tai jokio dėmesio nekreipė.

Moteriškė rengėsi labai ilgai. Ji—didelė gyvenimo praktikė—stengėsi kiek begalint toliau nustumti nelaimę, kuri slinko prie jos, kaip juodas šešėlis. Ji pažino tuos vyrukus... Baigėsi tuo, kad moteriškė kietų rankų buvo iš- plėšta, kaip paukštė iš tos mažytės gūžtos, ir išvartyta per lauką.

Atsivarę pas ūkininką Janušką į pirkį, vyrai sume- tė į kampą ginklus—senus šautuvus ir lazdas—ir triuk- šmaudami apstojo auką. —O, boba, atsiminsi, kad išperėta!... Ji jau žinojo, kad visa tai tikrai liūdnei baigsis, traukėsi į kampą ir būkštaudama laukė, iš kur kris pir- moji rykštė.

Kuriuo būdu iš karto įvartyti daugiau baimės? Tai buvo jų malonus rūpestis. Vyrai nesijautė prieš nieką atsakingi ir galėjo daryti visa, ką tik jų pakausiai su- gebėjo išgalvoti. Jie buvo karaliai. Ach, koks malonu- mas suvesti sąskaitas, nepasigailint nė procentų. Tai toksai jau žmogus!

Jų vadas buvo stambus 30 metų bernas—Januška. Įžangą padarė jisai! —Sakyk, kur vyras, arba tuoj paliksi šalta!—ir ne- laukęs atsakymo, visa jėga skėlė su kumščiu moteriškei į žandą. (Bus daugiau)

